

OORDEEL VAN DE LANDELIJKE KLACHTENCOMMISSIE
VOOR HET ALGEMEEN BIJZONDER ONDERWIJS
INZAKE KLACHT 10-09

De Landelijke Klachtencommissie voor het algemeen bijzonder onderwijs (verder: de commissie) heeft bij brief van 16 mei 2010 een klacht ontvangen van O (hierna te noemen: klaagster), moeder van J (13 jaar), op dat moment leerling van de J.

De klacht, geregistreerd onder nummer 10-09, is gericht tegen D (hierna te noemen: aangeklaagde).

Korte inhoud van de klacht

De klacht bevat de volgende onderdelen.

1. Het moedwillig onthouden van begeleiding en hulp aan de zoon van klaagster die chronisch ziek is.
2. Het schenden van de Wet gelijke behandeling op grond van handicap of chronische ziekte (Wgbhcz). De leerling is niet aangemeld bij het Zorgadviesteam (ZAT). De toetsen hadden thuis afgenomen kunnen worden.
3. Aangeklaagde heeft gelogen tegen de leerplichtambtenaar door te zeggen dat klaagster en haar man niet met haar willen communiceren.

Ter toelichting is het volgende aangevoerd.

Tijdens het intake-gesprek in augustus 2001 is tegen de ouders gezegd dat de chronische aandoening van de leerling (cara-klachten) en het als gevolg daarvan veelvuldig ziek zijn geen probleem voor de school zouden vormen. Tot aan groep 2 ging de leerling halve dagen naar school. Het kwam voor de ouders als een verrassing dat de leerling in groep 2 moest doubleren. Aangeklaagde was toen zijn leerkracht. De ouders hebben hun zoon vervolgens laten testen door een psycholoog. Er was een discrepantie tussen de door aangeklaagde (toen als leerkracht) ingevulde vragenlijst en de uitslag van de psycholoog. De school heeft niets gedaan met de aanbevelingen van de psycholoog.

Op grond van een aantal voorvallen rond de leerling (pesterijen, waardoor zijn astmaklachten verergerden, geen hulp/steun vanuit de school, geen werk mee naar huis) wilden de ouders hun zoon in een later schooljaar van school halen. Na toezeggingen van de school, onder meer

dat ze zich zou houden aan de door klagers gegeven richtlijnen van de psycholoog voor de leerling, hebben ouders daar weer vanaf gezien.

Toen de ouders hun zorgen uitten over het veelvuldig ziekteverzuim, antwoordde de school steeds dat zij zich geen zorgen hoefden te maken en dat hun zoon het goed deed.

In groep 5/6 was het ziekteverzuim van de leerling meer dan gemiddeld, maar minder dan in de jaren daarvoor. In die tijd is door de kinderarts vastgesteld dat de leerling ook hemofilie had. Ondanks een uitleg van de ouders hoe hierbij te handelen, reageerde de school volgens de ouders niet steeds adequaat op voorvallen waarbij hun zoon betrokken was.

In groep 7 was het ziekteverzuim zeer hoog en heeft de leerling daardoor niet mee kunnen doen aan de CITO-entreetoets. Deze toets kon volgens de school niet worden ingehaald. In de ziekteperiodes gaven de ouders de leerling zelf les.

Ook in groep 8 is de leerling veel ziek geweest; de ouders moesten steeds vragen om het huiswerk en de weektoetsen. De leerling mocht de toetsen van het Leerlingvolgsysteem (LVS) niet inhalen van de leerkracht en de oefen Cito-toetsen mochten van aangeklaagde aanvankelijk niet mee naar huis. Door zijn doorzettingsvermogen en de inzet van de ouders met het thuisonderwijs heeft de leerling een Cito-score van 534 gehaald. Na de CITO-toets in februari 2010 werd de leerling weer ziek. Eind april 2010 werden de ouders uitgenodigd voor een gesprek door de leerplichtambtenaar in verband met het door de school gemelde veelvuldige ziekteverzuim. Op grond van dat gesprek hebben de ouders geconcludeerd dat de school verzuimd heeft de leerling de ondersteuning te geven die hij nodig had (aanmelding bij het ZAT), dat aangeklaagde haar verantwoordelijkheid niet heeft genomen en de Wgbhcz met voeten heeft getreden. De toetsen hadden naar hun mening thuis afgenomen kunnen worden door een leerkracht.

Klaagster heeft ter zitting opgemerkt dat het bestuur na het indienen van de klacht geen poging heeft ondernomen een gesprek met haar te organiseren.

Procedure

De commissie die de klacht heeft behandeld, bestond uit mr. C. Sjenitzer, voorzitter, mr. W.G.G.M. van Holsteijn en drs. A.J.M. van den Maagdenberg, leden.

Aangeklaagde is bij brief van 27 mei 2010 in de gelegenheid gesteld zich schriftelijk te verweren. Bij brief van 29 juni 2010 heeft de commissie een verweerschrift van aangeklaagde ontvangen.

Klaagster en aangeklaagde zijn daarnaast in de gelegenheid gesteld om hun standpunten nader toe te lichten op een door de commissie op 8 september 2010 te Utrecht gehouden besloten hoorzitting. Klaagster was aanwezig, vergezeld van haar echtgenoot, de heer O. Aangeklaagde was aanwezig, vergezeld van mr D, advocaat, en G, regiodirecteur.

Ontvankelijkheid

J was ten tijde van de voorgevallen feiten en de indiening van de klacht aangesloten bij de commissie. De zoon van klaagster was ten tijde van de indiening van de klacht leerling van de school.

Aangeklaagde heeft de commissie verzocht de klacht niet in behandeling te nemen voor zover deze betrekking heeft op gedragingen die liggen voor mei 2009.

Op grond van artikel 9, derde lid, van de Regeling van de commissie dient een klacht binnen een jaar na de gedraging of tekortkoming te zijn ingediend, tenzij de commissie anders beslist. Een deel van de klacht betreft gedragingen die zich meer dan een jaar voor de datum van indiening van de klacht hebben voorgedaan, te weten 16 mei 2009. Ten aanzien van klachtonderdeel 1 en klachtonderdeel 2, voor zover het betreft de periode voor 16 mei 2009, zijn er geen redenen gesteld of gebleken op grond waarvan de commissie tot het oordeel zou moeten komen deze klachtonderdelen ontvankelijk te verklaren. De commissie heeft geen bijzondere omstandigheden kunnen vaststellen die tot een ander oordeel moeten leiden. De commissie verklaart klaagster **niet ontvankelijk voor wat betreft het klachtonderdeel 1 en het klachtonderdeel 2, voor zover het betreft de periode voor 16 mei 2009.**

Nu voor het overige niet van bezwaren is gebleken, verklaart de commissie klaagster **ontvankelijk in de klachtonderdelen 1 en 2, voor zover het betreft de periode na 16 mei 2009 en in klachtonderdeel 3.**

Feiten

De commissie gaat op grond van de schriftelijke stukken en het verhandelde ter zitting uit van de volgende, in verband met de klacht relevante, vaststaande en niet of onvoldoende weersproken feiten.

Vanaf 1 augustus 1983 is aangeklaagde werkzaam op de school, aanvankelijk als vaste vervangster (groepsleerkracht), vanaf 1 augustus 1989 in vaste dienst als groepsleerkracht en vanaf augustus 2006 als directeur.

De leerling heeft in groep 8 het advies vmbo theoretische leerweg gekregen. Het schooljaar 2010-2011 is hij leerling in de schakelklas van een brede scholengemeenschap.

De Wgbhcz is per 1 augustus 2009 ook voor het basis- en voortgezet onderwijs ingevoerd. In artikel 5b wordt het volgende bepaald. ‘Onderscheid is verboden bij het verlenen van toegang tot, het aanbieden van, het afnemen van toetsen tijdens en het afsluiten van onderwijs als bedoeld in de Wet op het primair onderwijs en de Wet op het voortgezet onderwijs, voor zover niet begrepen onder artikel 6, onder b.’

Artikel 6 aanhef en onder b luidt als volgt: ‘Onderscheid is verboden bij:

b. het verlenen van toegang tot, het aanbieden van, het afnemen van toetsen tijdens en het afsluiten van onderwijs dat gericht is op toetreding tot en functioneren op de arbeidsmarkt.’

Standpunt aangeklaagde

Procedureel:

Tot enkele maanden geleden heeft klaagster nooit signalen afgegeven dat zij niet tevreden was over de behandeling van en de omgang met haar zoon door de school. Ook heeft zij geen gebruik gemaakt van de (niet verplichte) interne klachtenprocedure van het bestuur.

Aangeklaagde vermoedt dat het in maart/april 2010 ontstane geschil tussen de ouderraad, waarvan de echtgenoot van klaagster voorzitter was, en de school aanleiding is geweest voor het opschrijven van de blijkbaar al langer bestaande onvrede.

Klaagster heeft de commissie verzocht de klacht eerst terug te verwijzen naar het schoolniveau, opdat het bestuur een gesprek tussen klaagster en aangeklaagde kon entameren.

Inhoudelijk:

1. De leerling heeft in groep 7 door zijn ziekte niet mee kunnen doen aan de Cito-entreetoets. Het is voor de school niet mogelijk die toets te laten overdoen. De school heeft de leerling later wel de LVS-toetsen afgenomen. Een en ander is besproken met de ouders. Niet duidelijk is op welk punt de school nalatig is geweest. Aangeklaagde is overigens van mening dat het niet wenselijk was dat deze leerling op de momenten dat hij op school was, steeds toetsen moest maken. De school had voldoende (toets)gegevens beschikbaar om een voorlopig advies voor het vervolgonderwijs uit te brengen. De leerling bleef gelijkmatig en was bovendien zelf duidelijk in wat hij wilde: een combinatie van leren en met de handen werken.

In tegenstelling tot wat klaagster beweert, zijn in groep 8 de afspraken over het huiswerk steeds in samenspraak met de ouders gemaakt en in onderling overleg vastgesteld. Het is vaststaand beleid van de school, teneinde iedere mogelijke verdenking van bevoordeling en willekeur tegen te gaan, dat toetsen altijd op school worden afgenomen.

Het door klaagster uitgesproken algemene gevoel van onbehagen wordt door haar niet met feiten onderbouwd. Aangeklaagde betwist dat er sprake was van tegenwerking of het anderszins onthouden van pedagogische begeleiding. De school heeft steeds erkend dat er sprake was van een jongen met een kwetsbare gezondheid en er werd met de ouders besproken over hoe te handelen. Opbouwen van vertrouwen was belangrijk voor de leerling; hierdoor zou hij zelfvertrouwen krijgen en een ritme kunnen creëren in werk en concentratie. Als hij ziek was, kwamen de ouders het werk ophalen; dit werd door de leerkracht toegelicht en er werden tussen ouders en leerkracht verdere afspraken gemaakt. Teneinde de leerling ook bij de gymlessen te betrekken werd steeds een föhn meegenomen om zijn haren te drogen zodat hij niet onnodig kou zou vatten.

Het niveau van de leerling bleef op peil zodat er geen handelingsplan nodig was. Het schoolbeleid is dat leerlingen met een E-score voor de Cito-toetsen een handelingsplan krijgen. De school heeft zich verbaasd dat de ouders altijd het aanbod om de begeleiding door school thuis voort te zetten hebben afgewezen.

2. Aangeklaagde betwist dat er sprake is geweest van het maken van een (verboden) onderscheid als bedoeld in de Wgbhcz bij het afnemen van de toetsen tussen de leerling en zijn klasgenoten enkel op grond van het feit dat hij chronisch ziek is. Als de leerling op school aanwezig was, werd hij tot de toetsen toegelaten en bij de beoordeling van de toetsen werden voor hem geen andere maatstaven gehanteerd. Gezonde kinderen mogen de toetsen ook niet thuis maken. Het beleid van de school is dat Cito-toetsen altijd op school worden gemaakt. Er is derhalve geen sprake van een verboden onderscheid. Ook bij de geboden begeleiding is geen onderscheid gemaakt. De leerling kwam niet in de buurt van de E-score die aanleiding zou moeten geven tot extra ondersteuning en een handelingsplan. De leerling is niet aangemeld bij het ZAT omdat er geen sprake was van handelingsverlegenheid.

Vanaf augustus 2006 heeft aangeklaagde aan het begin van het schooljaar overleg gepleegd met de leerplichtambtenaar over de relatie leerplicht en het hoge verzuim. Vanwege het goede contact met de ouders en de goede vorderingen van de leerling was het niet nodig de begeleiding van de leerling anders in te kleden of te wijzigen. Ter zitting heeft aangeklaagde aangevoerd dat er met ingang van het schooljaar 2009-2010 een nieuwe leerplichtambtenaar was. De bestaande afspraken zijn met hem besproken. Daarbij heeft hij aangegeven dat de school een melding moest doen ingeval van afwezigheid van de leerling gedurende een langere periode. Aangeklaagde heeft dit niet met de ouders besproken.

3. De klacht dat aangeklaagde tegen de leerplichtambtenaar heeft gelogen, is niet nader toegelicht en mist een voldoende feitelijke onderbouwing. Ter zitting heeft aangeklaagde

toegelicht dat de school na 9 weken ziekte van de leerling na overleg met de leerplichtambtenaar in april 2010 een melding heeft gedaan. De school beschikte niet over medische gegevens van de leerling, ook al omdat hij nooit de schoolarts heeft bezocht.

Oordeel van de commissie

Procedureel

De commissie heeft het bevoegd gezag bij brief van 27 mei 2010 in kennis gesteld van het feit dat de commissie de door klaagster ingediende klacht ging behandelen, maar dat de contacten met de commissie onverlet lieten dat het bevoegd gezag actie kon ondernemen om de zaken ten goede te (doen) keren. Aangeklaagde heeft de commissie op 29 juni 2010 verzocht de klacht eerst terug te verwijzen naar het schoolniveau, opdat het bestuur een gesprek tussen klaagster en aangeklaagde kon entameren.

Bij brief van 1 juli 2010 heeft de commissie aangeklaagde bericht dat de commissie de klacht niet terug verwees, maar dat de zitting over de onderhavige klacht op 8 september 2010 zou worden gehouden en dat derhalve in de periode tot die datum, zoals ook reeds aangegeven in de brief van 27 mei 2010, gelegenheid was voor het bevoegd gezag het gewenste gesprek te entameren. De commissie stelt vast, dat daargelaten of er een dergelijk initiatief is genomen, de onderhavige klacht in de tussenliggende periode niet tot een oplossing is gekomen.

Inhoudelijk

1. Klaagster is van mening dat er sprake is van het moedwillig onthouden van begeleiding en hulp aan haar zoon die chronisch ziek is.

Aangeklaagde heeft aangevoerd dat er gelet op de resultaten van de leerling geen aanleiding was hem aan te melden bij het ZAT. De resultaten van de wel door de leerling gemaakte toetsen waren van dien aard dat op grond van het beleid van de school er geen aanleiding was een handelingsplan op te stellen. De leerling presteerde zeer gelijkmatig. De commissie overweegt dat in de schoolgids onder punt 5.4 wordt aangegeven dat naast leerproblemen ook andere problemen een rol kunnen spelen bij de begeleiding van kinderen op school en dat die problemen in het ZAT kunnen worden besproken. De commissie stelt vast dat deze paragraaf in de schoolgids ook voor de ouders in de afgelopen jaren nooit een reden is geweest om aangeklaagde te verzoeken hieraan, gelet op de problematiek van hun zoon, uitvoering te geven.

De commissie stelt vast dat de verklaringen van partijen over het initiatief (betreffende afspraken) voor het huiswerk, de weektaak en de in te halen toetsen alsmede de uitvoering

daarvan verschillen. Het is de commissie echter voldoende aannemelijk geworden dat aangeklaagde zich heeft ingespannen om afspraken met de ouders te maken over de begeleiding van en hulp aan de leerling. De commissie heeft niet kunnen constateren dat er sprake is geweest van een moedwillig onthouden van begeleiding van en hulp aan de zoon van klaagster.

De commissie acht dit klachtonderdeel **ongegrond**.

2. Ten aanzien van de beweerde schending van de Wgbhcz overweegt de commissie dat, hoewel de wet eerst per 1 augustus 2009 voor het primair onderwijs in werking is getreden, het zo is dat de wet een norm vast legt waarover ook voordien brede maatschappelijke overeenstemming bestond. Voor de periode voorafgaande aan 1 augustus 2009 geldt dat, weliswaar op een andere rechtsgrond, hetzelfde criterium gold.

De commissie stelt vast dat de school op dit punt beleidsvrijheid toekomt en dat daarbij een marginale toetsing door de commissie past. Op zichzelf acht de commissie een beleid inhoudende dat de leerlingen alleen op school toetsen mogen maken niet onbegrijpelijk. Wat betreft de entreetoets in groep 7 stelt de commissie vast dat deze wegens ziekte niet is gemaakt door de leerling en volgens de school ook niet kon worden ingehaald. De commissie overweegt dat een school zich ook zonder de niet verplichte entreetoets een voorlopig oordeel kan vormen over de kennis en vaardigheden van een leerling. Aangeklaagde heeft voldoende aannemelijk gemaakt dat de school op basis van beschikbare toetsresultaten en haar ervaringen met de leerling tijdens zijn schoolloopbaan voldoende informatie had om een voorlopig advies uit te brengen. De Cito eindtoets, een van de elementen voor het advies voor het vervolgonderwijs, is in februari 2010 wel door de leerling gemaakt. De commissie stelt vast dat het voorlopig schooladvies is bevestigd door de uitslag van de eindtoets en dat haar ter zitting is gebleken dat de leerling het goed doet op de door hem zelf ook gewenste school voor voortgezet onderwijs.

De commissie acht ook dit klachtonderdeel **ongegrond**.

3. Ten aanzien van de contacten met de leerplichtambtenaar overweegt de commissie dat het de wettelijke plicht van een school is bij veelvuldig ziekteverzuim van een leerling hiervan melding te maken. In de onderhavige situatie is, naar aangeklaagde heeft verklaard, aan het begin van het schooljaar 2009-2010 uitdrukkelijk verzocht door de nieuwe leerplichtambtenaar daar bij langdurig verzuim van de leerling ook uitvoering aan te geven. De school heeft kennelijk in de jaren daarvoor steeds aan het begin van het schooljaar de situatie van de zoon van klaagster met de toen functionerende leerplichtambtenaar besproken en afspraken gemaakt dat zolang het goed ging met de leerling, er geen melding van het

verzuim gemaakt hoefde te worden. Aangeklaagde had er juist aan gedaan de ouders van de leerling te informeren over deze voor hun zoon nieuwe instructies ten aanzien van de melding van het ziekteverzuim. De communicatie van aangeklaagde met de ouders is op dat punt te kort geschoten, waardoor de uitnodiging naar aanleiding van de melding als een volslagen verrassing voor de ouders kwam. Het is de commissie echter uit niets gebleken dat aangeklaagde heeft gelogen tegen de leerplichtambtenaar.

De commissie acht dit klachtonderdeel **gegrond voor zover** het betreft de communicatie van aangeklaagde naar de ouders over de afspraken met de leerplichtambtenaar en **overigens ongegrond**.

Den Haag, 3 december 2010

C. Sjenitzer
voorzitter

R.T. Steinvoot-de Groot
secretaris